

Stichting
Oud-Duivendrecht
Landelijk en historisch

Stichting
Vrienden van Ouderkerk
Erfgoed en groen
met elkaar wat aan doen

Stichting
Vrienden van Duivendrecht
Groen en kleinschalig

Aan Het Parool

Naar aanleiding PS artikel d.d. 13 juni 2020 'Van de baan' over de Amsterdam Old Course

Verzonden per email: hethoogstewoord@parool.nl

Ouder-Amstel 15 juni 2020

Wethouder Van der Weele, Ouder-Amstel, laat nog steeds heel wat afknokken op het Zwarte Laantje in Duivendrecht.

Vandaar flink terug in de tijd: Graaf Floris V in 1296 vermoord in Duivendrecht

De verbinding tussen Amsterdam en het kerkelijk centrum van Amstelland: Ouderkerk.

Vanaf het IJ werd er gelopen om aan religieuze verplichtingen te voldoen. Het boerenpad, want dat was het eigenlijk, raakte berucht om de slechte begaanbaarheid in alle seizoenen. Te stoffig of te modderig tot er een moord plaats vond. Dat was in juni 1296 toen de Graaf van Holland Floris V, die zich te veel bemoeide met het Amstelland en te maken kreeg met een complot. Dat was zijn eigen schuld. Hij had zijn vriend, de koning van Engeland en aanstaande schoonzoon ingeruild voor een verbond met de Franse koning.

De Heer van Aemstel, Gijsbrecht IV vol wrok door hem aangedaan leed, ging gretig in op de uitnodiging van Eduard I om Floris V te ontvoeren via zijn 'kasteel' in Ouderkerk via de Amstel en verdere waterwegen naar Londen. Dat liep heel anders dan gepland. De aanhang van deze populaire Graaf kreeg er de lucht van dat Floris V haastig opgesloten was in het Muiderslot. Toen zijn belagers hem vandaar stiekem probeerden te ontvoeren werden ze achtervolgd richting Ouderkerk. Juist op dat boerenpad bij Duivendrecht raakten de ontvoerders in paniek en tijdens een worsteling werden de fatale klappen uitgedeeld.

Het Zwarte Laantje was een feit

Sindsdien heet het boerenpad dus wat deftiger het Zwarte Laantje. Deze gruwelijke en zinloze moord is in de overlevering in Duivendrecht bewaard gebleven. Amsterdam had, met trots, z'n eerste stadsrecht van Floris V in 1275 gekregen. Ook opende door Floris V Amsterdam in 1306 z'n eigen Kerk. Het Zwarte Laantje bleef een belangrijke route met een stop in Duivendrecht.

Roerige tijden van 80-jarige oorlog naar WOII

Tijdens de 80-jarige oorlog trokken Spaanse troepen om te knokken richting Amsterdam. Vervolgens in het Rampjaar wisten de Fransen, via Duivendrecht de weg om te knokken, de route te vinden richting Amsterdam waarna de Pruisen in 1787 dezelfde route met geknok onveilig maakten in hun ijver de Patriotten te verslaan en Stadhouder Willem V van Oranje

in ere te herstellen. In de periode dat Napoleon Europa veroverde en overheerste, trok hij op 9 oktober 1811 door Duivendrecht. Er werd toen niet geknokt hoewel de bewoners van het Zwarte Laantje gruwden van een keizer die te veel belasting vroeg en de jonge jongens meesleepten om te knokken. Tijdens de Tweede Wereldoorlog vond de Duitse bezetter Duivendrecht een belangrijk punt voor hun infrastructuur.

Van 20^e eeuw, nog steeds knokken, maar nu om behoud

Inmiddels was er in 1935 (!) aan het Zwarte Laantje nummer 4 de Amsterdam Old Course ontstaan, een golfclub met een wel heel bijzonder fraai clubhuis. Het terrein was en is van de NS maar de Golfclub deed er van alles aan om er ondanks de oprukkende stad Amsterdam en de dwars door de in het green nieuw aangelegde spoorlijnen te overleven. Dat betekende dus knokken om behoud, meteen na de Duitse bezetting al toen het terrein volkomen vernield was, al het hout gekapt als brandstof en de Duitsers het Zwarte Laantje inpasten als onmisbare schakel in hun militaire wegennet.

Steeds was er die bedreiging dat het einde in zicht was van dit prachtige golfterrein met het meer dan charmante clubgebouw. De Bijlmer werd volgebouwd, de NS kwam met rails op slank betonnen pootjes waardoor 9 van de 18 holes moesten wijken. De creativiteit van de clubleden is grenzeloos. Telkens slaagden ze erin om te knokken voor hun bestaan. En met het steeds belangrijker worden van het groen onderkenden steeds meer mensen de schoonheid van de AOC. Tussen de holes ligt schitterend green, omzoomd door fraaie oude bomen, allerlei soorten struikgewas: een planten-insecten- en vogelwereld die menig kenner naar adem doet happen, vleermuizen en allerlei dieren waaronder een vos melden zich regelmatig. Wie wil dit historische en ecologische groen in deze tijd nou niet behouden?

De Amsterdamse honger

Amsterdam heeft al veel grondgebied rondom haar gemeentegrenzen opgeslokt zo ook meerdere gronden in Duivendrecht gekocht. Met vooruitziende blik wat betreft stadsuitbreiding. Dat leidt tot de volgende situatie: Amsterdam als eigenaar kan met de grond doen wat ie wil, maar onze gemeente beslist over het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld het Amstel Business Park en de ontwikkelingen aldaar, waardoor zelfs toegestaan moest worden dat een gemeentegrensbord, ons bord! staat met Amsterdam-Duivendrecht. Nu de huizenhonger niet is te stelpen, komt het gebied in beeld zeg maar rond de Holterbergweg. Waar ook de Amsterdam Old Course ligt. In dat gebied moeten woningen komen, kantoren, hotels en restaurants en o ja, ook nog een wijkgebouw voor maatschappelijke voorzieningen. Het onderhavige gebied wordt echter al steeds kleiner omdat Post NL er neer gestreken is, rijkschool Nelen en vlakbij het station Duivendrecht een groot busstation in wording is voor toeristenbussen. Hierover wordt nu druk gesteggeld door betrokken inwoners, omwonenden en de gemeenteraad. Juist in dit gebied ligt een pareltje van onze gemeente met een hoog aantrekkelijke natuur-schoonheidswaarde.

Amsterdam Old Course aan het Zwarte Laantje 4

Het grondgebied is eigendom van de NS. Begin jaren dertig van de vorige eeuw huurden golf-enthousiastelingen dit terrein, prachtig toch? Vlakbij Amsterdam en toch midden in de natuur. En wat voor natuur. Bovendien staat er een clubhuis in de typische villastijl van die tijd met binnen nog onder andere de opbergkluisjes van toen. Het zo genoemde 'Prins Bernard-kamertje' waar je kon overnachten als het te laat was om terug te gaan.

En Ouderkerkse en Duivendrechtse jongens van weleer bewaren goede herinneringen aan de golfclub. Ze waren er caddy of ze pikten stiekem de balletjes die buiten het park terechtkwamen om ze vervolgens bij het clubhuis voor een dubbeltje te koop aan te bieden. Baantjer wijdde een heel boek aan deze romantische plek en natuurlijk werd de geheimzinnige moord op verrassende wijze opgelost. Het is toch onvoorstelbaar dat onze gemeente in de honger van Amsterdam alles rigoureuus weg wil doen, platwalsen om ervoor in de plaats kantoren, woningen rondom een nieuw parkje in te richten? Dat moet toch anders kunnen?

Wethouder Erfgoed in Ouder-Amstel walst haar eigen historisch Erfgoed plat!

De wethouder die gaat over ons gemeentelijk erfgoed is hybride bezig want zij gaat ook over de afbraak en het platwalsen. We mogen in onze gemeente toch hopen dat zij op tijd bij zinnen komt. Zo ziet zij met vele voorbehouden mogelijk alleen in het clubhuis een gemeentelijk monument van betekenis. Een sieraad op de gemeentelijke monumentenlijst. Maar ja, zij is ook bezig om De Nieuwe Kern, pardon, het Duivendrechts Kwartier te realiseren en daar moet alles voor wijken: modern beton voor karakteristieke jaren '30 architectuur. Kwade tongen spreken dat het clubhuis niet te redden zou zijn vanwege de slechte fundering en zo. Kom op fundraising en knokken hiervoor! Ook moet het ecologisch waardevolle groen rondom het clubhuis vervangen door een nieuw kantorengedebied rondom een nieuw aan te leggen parkje. Zonde!

Creativiteit of knokken voor behoud historisch ecologisch gebied?

Waarom deze oase tussen het beton van Zuidoost de nieuwe ontwikkeling niet inpassen met de volkstuinten als de groene long? Hoe moeilijk is dat toch? Kant en klare natuur, alom gewaardeerd en geld over voor het clubhuis. Verzin een list, beste wethouder Erfgoed om deze groene long boordevol met historie te benutten én te behouden. We knokken daarom met de leden van de Amsterdam Golf Course door in de beste traditie van het Zwarte Laantje. Maar veel liever zetten we in de 21e eeuw onze creatieve denkkraft in!

Wij willen graag nog een mondelinge toelichting geven op deze ingezonden brief. Daartoe nemen wij maandag 15 juni '20 telefonisch contact met u op. Uiteraard kunt u ook met ons contact opnemen. Onze contactgegevens staan onderstaand opgenomen.

Met een landelijk, historische, groene en kleinschalige groet, de stichtingen:

Oud Duivendrecht

Vrienden van Ouderkerk

Vrienden van Duivendrecht

Vanwege het coronavirus en digitale verzending is deze brief niet ondertekend

A.H. Quirijnen-Cocx, secretaris J. Blom-Jaques, voorzitter M. Heering, voorzitter